

Integrovaný systém správy sbírek

David Cigánek, Moravské zemské muzeum – CITEM

Prehistorie

papírová evidence – knihy, karty, katalogy...

1989 AISM

1996 DEMUS (MS Access 2.0)

1999 Demus99 (MS Access 97)

2001 Demus01 (MS Access 97)

2008 Demus01 „čistý stůl“ (závěrečný upgrade)

Alternativy dalšího vývoje

- BACH ProMuzeum
- adaptace zahraničního systému
- vývoj zcela nového CMS
 - svépomocně, open-source
 - svépomocně, komerční platforma
 - externí zakázkou

Předprojektová fáze

19.11.2007

podání návrhu projektového záměru "Integrovaný systém správy sbírek" na MK ČR

28.1.2008

ukončen vývoj dosavadního systému pro dokumentaci sbírek Demus

14.5.2008

strategický projektový záměr pro čerpání finančních prostředků z ESF schválen pod názvem "Zavedení integrovaného systému správy sbírek"

6.5.2009

podání žádosti o podporu projektu "Vytvoření studie proveditelnosti I3S"

9.10.2009

dokončena finální verze studie proveditelnosti I3S

Obrysová koncepce

Internetová aplikace analogická například bankovním systémům. Výraznými rysy takových aplikací jsou přístup odkudkoliv, nenáročnost na vlastní vybavení, zabezpečený přenos dat, centrálně řešené zálohování dat.

Funkční integrace = součástí I3S bude CES, agenda vývozů, předávání dat do SEUD (Systém evidence uměleckých děl u Policie ČR) a celá muzejní agenda spojená se sbírkami.

Datová integrace = společné zpracování dat mnoha muzeí

CITeM vystupuje v roli zástupce uživatelské obce, zadává požadavky. Konkrétní technické řešení navrhne a vytvoří firma, která vzejde z výběrového řízení. Následným provozovatelem systému bude Moravské zemské muzeum, které bude jeho služby poskytovat ostatním organizacím.

Základní funkční principy

- Tenký klient
- Vstřícnost k uživateli
- Vysoká flexibilita aplikace
- Obecně srozumitelný veřejný popis předmětů
- Regulovaný odborný popis předmětů
- Zabezpečení aplikace, zpracovávaných dat i jejich přenosů
- Připojené dokumenty mimo databázi, v důvěryhodném datovém úložišti
- Archivace dat v otevřeném formátu
- Kompatibilita s modelem CIDOC CRM
- Soulad se zákonem č. 122/2000 Sb. a dalšími předpisy
- Fyzické oddělení základní a prezentační databáze

Architektura

Klient by měl být co nejtenčí, ideálně prostý www prohlížeč (Explorer, Firefox, Chrome, Safari apod.)

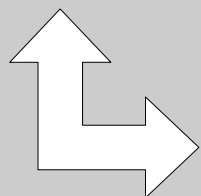

klient (www prohlížeč)

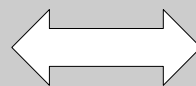
Aplikace, může být dělená na aplikační logiku a uživatelské rozhraní. Vytvoří dodavatel.

Databáze. Konkrétní prostředí zvolí dodavatel na základě funkčních požadavků.

prezentační vrstva

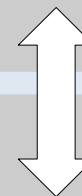

uživatelské rozhraní

aplikační logika

aplikační vrstva

databázový stroj

datová vrstva

Skladba

Aplikace samotná bude rozdělena na 8 spolupracujících subsystémů:

Katalogizace - zápis a editace dat potřebných pro chronologickou a systematickou evidenci, nástroje pro odbornou práci.

Agenda - veškerá standardní administrativa spojená se sbírkami.

Dokumenty - správa a ukládání doprovodných dokumentů ke sbírkovým předmětům a dokumentů vyprodukovaných aplikací I3S.

Slovníky - správa obsahu interních slovníků (heslářů, číselníků, tezurů), návrhy změn v externích slovnících a autoritních databázích.

Mapy - záznam a zobrazení prostorových dat s využitím mapových služeb externích mapových serverů, poskytování obdobných služeb jiným informačním systémům.

Prezentační subsystém - prezentace části dat veřejnosti (bez registrace) + jejich zpřístupnění ve strojově čitelném formátu pro harvesting (Europeana...).

CES - vedení agendy Centrální evidence sbírek (pouze pro pověřené pracovníky OMG MK ČR)

Administrace - nastavení parametrů aplikace, tj. zejména definování a úprava nového oboru, konfigurace webových služeb i mapového serveru, nastavení přístupnosti jednotlivých objektů a služeb, správa uživatelských práv atd.

Katalogizace

Vstupní uživatelské rozhraní pro zápis (meta)dat o sbírkách, podsbírkách, sbírkových předmětech, doprovodné dokumentaci atd.

Z hlediska kurátorů nejpodstatnější část systému, pro veřejnost naopak zcela bez významu.

The screenshot displays the 'Demus01-Archeologie - [Sbirky]' application window. The interface is organized into several sections:

- Top Bar:** Includes a menu bar (Soubor, Úpravy, Záznamy, Formát, Nápověda) and a toolbar with various icons for file operations and editing.
- Search and Filter Section:** Contains fields for 'InvČ' (111), 'PřirČ' (5/1999), 'Stát' (CZE), 'Správce' (BMM), 'Odd' (), 'Podsb' (1), 'Ozn' (), 'Karta' (), 'Opsána' (), 'Ověřena' (), 'Zapsal' (Novák P.), and 'DatZap' (1.2.2006).
- Main Data Entry Section:**
 - SkupinaMat:** 07, SkupinaFce: Na, Kompl: 010, A.
 - Počet:** 1, Množství: 1.
 - Předmět:** amfora, džbánovitá, vysoká.
 - Materiál:** keramika.
 - Technika:** výroba v ruce.
 - Povrch,úprava:** 04, 01, vnější, 06, 03, vnitřní.
 - Jas,barva:** (empty fields).
 - Výzdoba:** MP, vnější, M, vnitřní, A.
 - Míry:** p-okraj=150 mm; p-hrdlo=180 mm; p-dno=150 mm; v=450 mm; sil=
- Location and Context Section:**
 - ZkrLok:** Abertamy.
 - Lokalita:** Abertamy.
 - Katastr:** Abertamy.
 - Komponent:** 1, Výzkum: 1/1995.
 - Objekt:** 1, Stratum: (empty).
 - Místo:** (empty), Hloubka: 1,5 - 1,7 m.
 - Kultura:** ne-en, neolit-eneolit, RokNál: (empty).
 - Datace:** (empty).
 - Sign:** (empty).
 - Popis:** (empty).
 - Určil:** Novák P., DatUrč: 21.3.2006.
 - StLokace:** vitrina 1/a, AktLokace: vitrina 1/a.
- Navigation and Action Section:** Includes tabs for 'Základ', 'Určení', 'MatTech', 'Povrchy', 'Výzdoby', 'Míry', 'Datování', 'Manipul...', 'Dokume...', 'Referen...', 'ISO', 'Plus', 'Vyřazení', and 'Aktivize'.
- Document and Image Section:**
 - TypDok:** OP, ČDok: (empty), Pořadí: 1, Export: (checked), Nalistovat... (button).
 - DatDok:** (empty), Autor: (empty).
 - Dokument:** N:\inform\W\Seminare\Podpora06\Dzban.jpg.
 - MediumDok:** (empty).
 - Pozn:** (empty).
 - Image:** A small thumbnail image of a decorated ceramic jug.
 - Zvětšit:** (button).
- Footer:** Shows 'Záznam: 1 z 1' and 'Záznam: 1 z 2' with navigation arrows, and 'Formulářové zobrazení'.

Agenda

akvizice a vyřazení (úkony, v nichž rozhoduje poradní sbor pro sbírkotvornou činnost)

inventarizace (pravidelná fyzická kontrola sbírek)

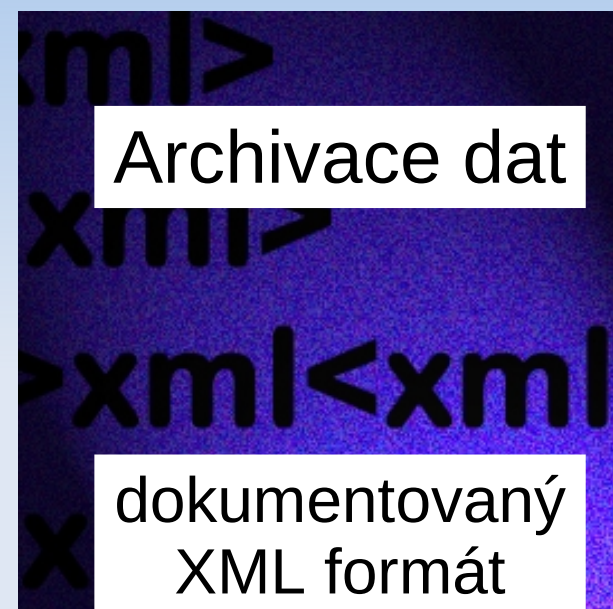
pohyb (ošetření, výstavy, výpůjčky, stěhování)

mimořádná událost (ztráta, odcizení, zničení)

vývozy sbírkových předmětů (nejčastěji na výstavy v zahraničí)

vývozy nesbírkových předmětů (vedení agendy osvědčení pro vývoz předmětů kulturní hodnoty; jen pověřená muzea a galerie)

Ukládání, zabezpečení a archivace dat

Základní součástí I3S bude úložiště dat zbudované podle současných standardů jako důvěryhodné (zrcadlená disková pole, architektura podle ref. modelu OAIS, s využitím metodiky PLATTER, auditované např. DRAMBORA, Nestor, TRAC).

Slovníky

Správa heslářů, slovníků, číselníků používaných pro řízený zápis dat.

	centrálně neřízené	centrálně řízené neautoritní	centrálně řízené autoritní
institucionální	adresář, depozitáře	-	-
oborové	datování	materiály, jména minerálů	taxonomické systémy
obecné	klíčová slova, měny	zůsoby nabytí a vyřazení sb. předmětů	geografické názvy

Mapy

Subsystém pro tvorbu, správu a zobrazování geografických informací.

- autonomní mapový server,
- využívání externích mapových služeb,
- poskytování služeb mapserveru uživatelům I3S,
- poskytování služeb mapserveru partnerským organizacím (NPÚ, AOPK, ČÚZK...)

Prezentace

Jednoduchý web portál – rozšíření stávajícího portálu CES:

- čísla předmětů,
- popisy předmětů !
- náhledy předmětů !

Data budou k dispozici i pro harvesting (OAI-PMH) externími prezentačními systémy jako je například Europeana. Počítáme s publikací ve standardech:

- **DC** (Dublin Core),
- **ESE** (Europeana Semantic Elements) / **LIDO** (Lightweight Information Describing Objects),

přidání dalších bude možné doplněním definice v administrativním modulu.

Administrace

Administrátorské rozhraní pro správu I3S ze strany provozovatele.

- správa uživatelských účtů (přidávání, odstraňování, dědění účtů atd.),
- správa práv (přístup uživatelů ke skupinám dat a jednotlivým funkcím I3S),
- tvorba a úpravy katalogizačních formulářů pro jednotlivé muzejní obory,

Export / import

Veřejný vstupní formát (XML struktura).

Transformaci dat z Demusu do tohoto formátu realizuje CITEM, s jinými systémy pro sbírkovou evidenci poradíme, pomůžeme.

Pro uklidnění:

- Žádná data se nebudou muset psát znovu!
- Využívání I3S nebude pro nikoho povinné!
- Každé muzeum může i nadále zůstat u svého dosavadního systému pro správu sbírek!
- I3S lze chápat i jako šikovnější náhradu CESiku.

Odhad kapacitních parametrů

2013 (plánované spuštění I3S)

18 milionů sbírkových předmětů převzatých z CES (holá čísla bez popisů)

2015 (po dvou letech používání)

cca 1 mil. předmětů s popisy (import z Demusu a z jiných systémů + nově zapsané)

cca 100 TB připojených dokumentů (ponejvíce obrázků) v datovém úložišti

2023 (konec požadované udržitelnosti výstupů projektu)

cca 20 mil. předmětů s popisy (zejména nově zapsané, v menší míře importované)

řádově jednotky PB dokumentačních dat

Vysoce variabilní položkou je objem multimédií, který se bude zvětšovat i s růstem velikosti běžně vytvářených a zpracovávaných datových souborů s digitální dokumentací. Nutnou podmínkou je tedy škálovatelnost kapacity datového úložiště.

Úkoly letošního roku – stav, plnění

15.2.2010	podání projektové žádosti na MV ČR	<i>46 dnů po zahájení projektu</i>
20.5.2010	doručeno oznámení o schválení žádosti a přidělení podpory	<i>téměř ½ roku po zahájení projektu</i>
30.6.2010	vydání právního aktu o poskytnutí dotace	<i>přesně ½ roku po zahájení projektu</i>
6.7.2010	AMG vyzvána k nominaci externích spolupracovníků projektového týmu	<i>čeká se na formální uzavření dohody o spolupráci</i>
12.7.2010	rozeslán průzkum využití polí Demus pro analýzu systému I3S	<i>průzkum dokončen a zpracována následná analýza</i>
26.7.2010	ustaven řídicí výbor pro I3S na MK ČR	<i>splněno, výbor se schází</i>
2.8.2010	RG vyzvána k nominaci externích spolupracovníků projektového týmu	<i>během 23 dnů vyjádřena podpora projektu I3S a nominování spolupracovníci</i>
4.10.2010	vyhlášeno výběrové řízení na organizační zajištění zadávacích řízení veřejných zakázek a poradenské služby pro projekt zavedení I3S	<i>ukončeno, uzavírá se smlouva s právníckou kanceláří</i>

Co bude následovat

Výběrové řízení na systémového integrátora	<i>Bude vyhlášeno po sestavení výzvy kontrahovanou právní kanceláří. Připravena je už i draft verze zadávací dokumentace.</i>
Výběrové řízení na PR a propagaci projektu	<i>Bude vyhlášeno po uzavření předchozího VŘ</i>
Tvorba analytické podkladové dokumentace	<i>Bude probíhat v režii vybraného systémového integrátora, ve spolupráci s programátory CITeM.</i>
Postupná HW & SW realizace, testování, integrace s CES	<i>Systémový integrátor ve spolupráci se subdodavateli.</i>
Akceptační testy, postupné předávání jednotlivých subsystémů do pilotního provozu	<i>MZM - CITeM</i>

Další zprávy z bojiště...

www.citem.cz

www.i3s.cz

Prezentace na konferencích a seminářích s účastí CITEM

Archivy, knihovny, muzea 2011 ?